

Terminologi og rammer for ordningen

Hensikten med dette dokumentet er å bidra til en felles forståelse av ord og uttrykk brukt i finansieringsordningen FRIPRO, og hvilke rammer som finnes for ordningen og tildelingene.

1. Porteføljestyre

Forskningsrådet har delt inn arbeidet med forskningsfinansiering i 11 porteføljer. Hver portefølje har et styre med ansvar for å finansiere prosjekter innenfor sitt porteføljeområde. De har også et rådgivingsansvar og skal rapportere til Forskningsrådets styre.

Porteføljestyret for banebrytende forskning har vedtaksmyndighet for FRIPRO. Det betyr at dette styret bestemmer hvordan FRIPRO skal fungere og hvilke søknader som skal innvilges. De avgjør også hvordan midlene i post 52 i tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet til Forskningsrådet – hvor FRIPRO inngår – skal benyttes, og dermed størrelsen på tilgjengelige midler til nye prosjekter i FRIPRO hvert år.

2. Søknadstyper og søknadstypevarianter

FRIPRO lyser ut midler til to søknadstyper: Forskerprosjekt og Koordinerings- og støtteaktivitet (KOS). Innenfor KOS er FRIPRO en del av utlysningen av *Utenlandsopphold for doktorgrads- og postdoktorstipendiater*. Under Forskerprosjekt lyser FRIPRO ut midler til søknader av tre søknadstypevarianter: Forskerprosjekt for erfarne forskere (*erfarne forskere*), Forskerprosjekt for tidlig karriere (*tidlig karriere*) og Treårig Forskerprosjekt med internasjonal mobilitet (*mobilitet*).

Søknadsbehandlingen av søknader om utenlandsopphold gjøres felles for hele Forskningsrådet, med kort søknadsbehandlingstid (noen uker) og ren administrativ behandling (Forskningsrådets ansatte gjør vurderingen). Prinsippet er at dersom søknaden oppfyller kravene i utlysningen, blir den innvilget.

Videre beskriver dette dokumentet søknadsbehandling av Forskerprosjekt-søknader.

I utlysningene oppgir Forskningsrådet et antatt tilgjengelig beløp for året for hver av de tre Forskerprosjekt-utlysningene. Fordelingen er et estimat på bakgrunn av tidligere år, men fordelingen kan bli en annen avhengig av kvaliteten på søknadene og søknadsmassen.

3. Fagområder, fagfellegrupper og fagfelledatabase

Forskerprosjekt-søknader til FRIPRO blir vurdert av fagfeller. Forskningsrådet rekrutterer fagfeller både uavhengig av og i forbindelse med innsendte søknader. Fagfellene forplikter seg normalt for tre år og blir registrert i en fagfelledatabase. Målet er å ha en database som dekker bredden i søknader vi normalt får til FRIPRO, slik at søknader raskt kan tilordnes egnede fagfeller og bli vurdert.

Hver fagfelle registreres som å tilhøre én av åtte fagfellegrupper. De åtte gruppene dekker grovt sett fagene i fagfellegruppenavnene (se tabellen under) og er inndelt for en mest mulig hensiktsmessig søknadsbehandling. Mange fagfeller jobber tverrfaglig, og har derfor kompetanse i mer enn én fagdisiplin. De kan derfor tilhøre flere fagfellegrupper, men er plassert der hovedtyngden av forskningen deres hører hjemme.

Når Forskningsrådet mottar en søknad, kobles søknaden med fagfeller i databasen, og søknaden plasseres i den fagfellegruppen hvor kompetansen er best ved hjelp av kunstig intelligens. Forskningsrådets ansatte kontrollerer plasseringen, og flytter søknaden ved behov. Noen ganger er de best egnede fagfellene i ulike fagfellegrupper, og noen ganger er den fagfellen med best kompetanse på søknaden i en annen fagfellegruppe enn søknadens eller søkerens fagfelt. Søknaden plasseres der kompetansen er best, og benytter de tilgjengelige og habile fagfellene som best dekker søknaden – uavhengig av hvilken fagfellegruppe de hører til. Navnet på fagfellegruppen en søknad er plassert i, er *ikke* av betydning for vurderingen og kun med for å gi en grov beskrivelse av fagfeltene hver gruppe dekker. Det som *er* av betydning, er fagfellene som vurderer søknaden.

Fagfellegruppene er gruppert i tre fagområder: humaniora og samfunnsvitenskap, medisin, biologi og helse og matematikk, naturvitenskap og teknologi. Denne inndelingen er knyttet til budsjettfordeling i søknadsbehandlingen. Se også dokumentet *FRIPRO – Bevilgningsprinsipper og regler*.

Nr.	Fagfellegruppe	Fagområde
1	Humaniora	Humaniora og samfunnsvitenskap
2	Samfunnsvitenskap	Humaniora og samfunnsvitenskap
3	Nevrovitenskap og mental helse	Medisin, biologi og helse
4	Human livsvitenskap	Medisin, biologi og helse
5	Biologi	Medisin, biologi og helse
6	Fysikk og kjemi	Matematikk, naturvitenskap og teknologi
7	Geo- og ingeniørvitenskap	Matematikk, naturvitenskap og teknologi
8	Matematikk og IKT	Matematikk, naturvitenskap og teknologi

4. Vedtaksrunde

For hvert hele kalenderår er det seks vedtaksrunder hvor søknader til behandling blir innvilget eller får avslag. Vedtaksrundene er normalt i partallsmåneder, og resultatene annonseres på Forskningsrådets nettsider etter hver runde.

Budsjettet til nye Forskerprosjekter fordeles i seks like store deler – én til hver vedtaksrunde. Hvis FRIPROs budsjett økes eller reduseres i statsbudsjettet, justeres tildelingsbeløpet for vedtaksrundene videre så raskt som mulig. Dette gjør at beløpene som tildeles i løpet av et år, ikke nødvendigvis blir det samme som står i utlysningene når du sender inn en søknad. Hvis det er noen restmidler igjen etter tildeling en runde (for eksempel fordi det ikke er nok midler igjen til et helt prosjekt), blir dette lagt til runden etter.

5. En bloc-vedtak

En bloc-vedtak innebærer at en gruppe søknader innvilges eller avslås samlet istedenfor én og én. Dette gjøres når grupper med søknader har fellestrekk i egenskapene ved søknadene (f.eks. karakterer og prosjektleders kjønn) som gjør at alle skal enten innvilges eller avslås.

6. Karenstid og karantene

Konkurransen i FRIPRO er svært hard. Fram til 2023 hadde FRIPROs utlysninger søknadsfrist én gang i året, og mellom fem og ti prosent fikk innvilget søknadene sine. På oppdrag fra Kunnskapsdepartementet ble det utviklet en rekke tiltak for å endre denne situasjonen slik at en høyere andel av de som sender inn en søknad, får den innvilget. Uten en økning i budsjett eller reduksjon i støttebeløp til hvert prosjekt, kan det kun skje ved at færre søknader sendes inn. Vi valgte å innføre løpende søknadsmottak og -behandling, samt karenstid og karantene for prosjektledere av FRIPRO-søknader. Intensjonen er at de sterke søkerne skal kunne søke like ofte som før, men ha tid til å gjøre

søknadene helt ferdige før de sender dem inn, og at søkere som får svakere vurderinger, bruker lengre tid på å forbedre søknadene sine før de sender dem inn igjen.

Karenstida er ett år fra den datoen søknaden sendes inn og til neste gang søknadens prosjektleder kan være prosjektleder for en FRIPRO-søknad. Karens gjør at ingen kan søke oftere enn én gang i året.

Den høye konkurransen gjør at mange svært gode søknader får avslag. Selv søknader med karakterene "meget godt" (5) er langt fra å få finansiering. Søkere som får gjennomsnittskarakterer under gitte grenser, kan derfor få ett eller to års karantene i tillegg til karenstida. *Om* de får karantene og lengden på karantenen avhenger av hvilken søknadstypevariant søknaden tilhører. Karantenegrensene står i utlysningene. Hensikten med karantene er at slike søkere skal bruke litt ekstra tid på søknaden sin før den sendes inn igjen.

Karens og karantene setter ingen begrensninger på å være prosjektleder for andre utlysninger hos Forskningsrådet, og heller ikke på å være prosjektdeltaker i andres FRIPRO-søknader.